

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สามารถสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กทช.)
2. เพื่อศึกษาสาเหตุปัญหาของการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และนำผลของการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุง กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ อนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมของหน่วยงานกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุ และการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคม สำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องการใช้วิทยุคมนาคมในข่ายสื่อสารเฉพาะกิจ หรือเพื่อการติดต่อสื่อสารเท่านั้น
3. เพื่อให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความต้องการใช้วิทยุคมนาคมหรือผู้ประกอบการค้าเครื่องวิทยุคมนาคม รู้ถึงปัญหาต่าง ๆ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคมให้ถูกต้องตาม กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการต่อไป โดยถูกต้องตามกฎหมาย

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ด้านวิศวกรรมโทรคมนาคม ไฟฟ้าสื่อสาร และ ด้านกฎหมาย มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคม ไม่น้อยกว่า 10 ปี มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับกลางและระดับต้น ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการส่วน

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รอบที่ 1 การสร้างแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมและปัญหาการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

2. รอบที่ 2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคม และปัญหาการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ลักษณะของเครื่องมือแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

3. รอบที่ 3 การสร้างแบบสอบถามเพื่อทบทวนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากรอบที่ 2 เกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมและปัญหาการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ลักษณะเป็นแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ แต่เพิ่มตำแหน่งของคำมาตรฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.1.4 ปัญหาการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

การใช้วิทยุคมนาคมในข่ายสื่อสารเฉพาะกิจสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีความสำคัญและจำเป็นมากในการติดต่อสื่อสารการเพื่อปฏิบัติการกิจภายในหน่วยงานและสนับสนุนการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ปัญหาการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สรุปได้ดังนี้

1) ปัญหาการจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย เป็นปัญหาไม่สามารถอนุญาตให้ใช้ความถี่เพิ่มเติมหรือคลื่นความถี่ใหม่ได้

2) ปัญหาหน่วยงานภาครัฐการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนจำนวนมาก มีความต้องการใช้คลื่นความถี่วิทยุสำหรับข่ายสื่อสารเฉพาะกิจ ซึ่งคลื่นความถี่วิทยุเป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ไม่สามารถจัดสรรให้ได้ทั้งหมดตามความต้องการ

3) ปัญหาแต่เดิมการจัดสรรคลื่นความถี่เป็นแบบ first come - first serve และเป็นการจัดสรรให้ในลักษณะเป็นการถือกรรมสิทธิ์โดยไม่มีกำหนดระยะเวลา ทำให้มีการครอบครองความถี่วิทยุซึ่งมีบางส่วนไม่ได้ใช้งาน เป็นเหตุให้เกิดความไม่คุ้มค่าในการใช้ความถี่วิทยุ

4) เทคโนโลยีวิทยุคมนาคมมีการพัฒนารวดเร็วและต่อเนื่อง เพื่อการประยุกต์ใช้ความถี่วิทยุที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่ทันสมัย ในขณะที่มีการอนุญาตใช้งานความถี่วิทยุกับเทคโนโลยีเดิมยังใช้งานอยู่ ทำให้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานความถี่วิทยุไปใช้กับเทคโนโลยีวิทยุคมนาคมใหม่ได้ในทันที ต้องดำเนินการการจัดสรรคลื่นความถี่ใหม่

5) ปัญหาหน่วยงานผู้ขอรับอนุญาตไม่มีประสบการณ์และขาดความรู้ความเข้าใจเพียงพอในการขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคม การดำเนินการขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคมเป็นการดำเนินการผ่านตัวแทนผู้จำหน่ายเครื่องวิทยุคมนาคม ทำให้ได้รับรายละเอียดประกอบการขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคมไม่ครบถ้วนเพียงพอ ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาอนุญาต

6) ปัญหาผู้ค้าหรือจำหน่ายเครื่องวิทยุคมนาคม นำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคม ตราอักษร แบบ/รุ่นที่มีคุณสมบัติ ผิดไปจากใบรับรองมาตรฐานเครื่องโทรคมนาคมและอุปกรณ์ ที่ได้รับการตรวจสอบและ

รับรองมาตรฐานแล้ว อาจเป็นสาเหตุก่อให้เกิดการรบกวนในการใช้ความถี่วิทยุ เนื่องจากการใช้ความถี่วิทยุ นอกเหนือจากที่ได้รับอนุญาตให้ใช้งาน

7) ปัญหาผู้จำหน่ายเครื่องวิทยุคมนาคม ส่งมอบเครื่องให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ โดยที่หน่วยงานยังไม่ได้รับใบอนุญาตวิทยุคมนาคมที่เกี่ยวข้อง ทำให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจใช้เครื่องวิทยุคมนาคมโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

8) ปัญหายังไม่มีการจัดทำคู่มือขั้นตอนการดำเนินการอนุญาตและการยื่นขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ชัดเจน ทำให้ผู้ยื่นคำร้องดำเนินการไม่ถูกต้อง เป็นปัญหาในการพิจารณาดำเนินการอนุญาต

9) ผู้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตให้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคม โดยไม่ส่งรายการเครื่องวิทยุคมนาคม ที่นำเข้าหรือทำ ลงในฐานข้อมูลการออกใบอนุญาตวิทยุคมนาคม ทำให้ไม่สามารถออกใบอนุญาตวิทยุคมนาคมได้

10) ปัญหาการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคม บางส่วนเป็นการอนุญาตเฉพาะกรณีมีเงื่อนไข โดยเฉพาะ ประกอบกับมี กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ จำนวนมาก การจัดเก็บข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการนำมาใช้งาน

11) ปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานในการกำกับดูแลการกำกับคลื่นความถี่ และจัดตั้งหน่วยงานไม่สมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้การออก กฎ ระเบียบหลักเกณฑ์ ตลอดจนนโยบายการกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุไม่ต่อเนื่อง และไม่เกิดการพัฒนา กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเดิมให้เหมาะสมกับการใช้งานในสภาวะปัจจุบัน

12) กระบวนการบริหารคลื่นความถี่วิทยุ เป็นกระบวนการบริหารในระดับสากลและระดับประเทศ มีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ในหลายรูปแบบ มีความจำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ซึ่งปัจจุบันบุคลากรผู้รับผิดชอบยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ ประกอบกับไม่มีพัฒนาบุคลากรและฝึกฝนอบรมบุคลากรเพิ่มเติม เพื่อรองรับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีวิทยุคมนาคม กฎ ระเบียบ สากลที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จะส่งผลกระทบในการทดแทนบุคลากรเดิมที่ปลดเกษียณในอนาคต

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าปัญหาการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีผลสืบเนื่องจากสาเหตุและปัญหา ดังนี้

1) ผลจากการวิจัยพบว่าการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543

ไม่สมบูรณ์ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ไม่สามารถอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ใหม่หรือเพิ่มเติมได้

จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไม่สมบูรณ์ เป็นสาเหตุทำให้ไม่สามารถอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเมื่อมีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่เรียบร้อยแล้ว ปัญหาดังกล่าวก็จะหมดไป

2) ผลจากการวิจัยพบว่า หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน จำนวนมากต้องการใช้วิทยุคมนาคม คลื่นความถี่วิทยุเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดไม่สามารถจัดสรรให้ได้ทั้งหมดตามความต้องการ

จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คลื่นความถี่วิทยุ เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อกิจการวิทยุคมนาคม ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด โดยนัยหมายถึงการประยุกต์ใช้งานคลื่นความถี่ของมนุษย์ยังไม่สามารถพัฒนาเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้งานในย่านความถี่ทั้งหมดได้ มีการใช้งานความถี่บางย่านที่หนาแน่น เป็นสาเหตุให้ไม่สามารถจัดสรรความถี่วิทยุให้ได้ในทุก ๆ ราย

3) ผลจากการวิจัยพบว่าแต่เดิมการจัดสรรคลื่นความถี่เป็นแบบ First come - First serve ในลักษณะให้ถือกรรมสิทธิ์ความถี่วิทยุโดยไม่มีกำหนดเวลา ทำให้มีการครอบครองความถี่วิทยุซึ่งบางส่วนไม่มีการใช้งานเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถนำความถี่มาจัดสรรใหม่ได้และไม่เกิดความคุ้มค่าในการใช้คลื่นความถี่

จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การถือครองกรรมสิทธิ์ความถี่วิทยุไว้โดยไม่ได้นำมาใช้งานเป็นการเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรคลื่นความถี่ให้เกิดความคุ้มค่า

4) ผลจากการวิจัยพบว่าการพัฒนาเทคโนโลยีวิทยุคมนาคมเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ความถี่วิทยุให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ขณะที่การอนุญาตให้ใช้งานความถี่วิทยุกับเทคโนโลยีเดิมยังใช้งานอยู่ เป็นสาเหตุทำให้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานความถี่วิทยุไปใช้กับเทคโนโลยีวิทยุคมนาคมใหม่ได้ในทันทีที่ต้องจัดสรรคลื่นความถี่ใหม่

จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาเทคโนโลยีโทรคมนาคมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ความถี่วิทยุให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในขณะที่คลื่นความถี่ที่มนุษย์สามารถพัฒนาเทคโนโลยีนำมาใช้งานได้มีอยู่อย่างจำกัด และไม่สามารถนำความถี่วิทยุที่ยังใช้กับเทคโนโลยีเดิมมาใช้กับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและทันสมัยได้ ต้องจัดสรรคลื่นความถี่ใหม่

5) ผลจากการวิจัยพบว่าหน่วยงานผู้ขอรับอนุญาตไม่มีประสิทธิภาพในการขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคม การดำเนินการต่าง ๆ ผ่านตัวแทนผู้จำหน่ายเครื่องวิทยุคมนาคม ทำให้รายละเอียดไม่ครบถ้วนส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาอนุญาต

จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการที่ผู้ขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคมไม่ติดต่อประสานงานด้วยตัวเองทำให้เกิดความล่าช้าและอาจมีการพิจารณาอนุญาตที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงของการทำงาน

6) ผลจากการวิจัยพบว่าผู้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมนำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคม ที่มีตราอักษร แบบ/รุ่น ที่มีคุณสมบัติผิดไปจากที่ได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน โทรคมนาคมและอุปกรณ์แล้ว อาจเป็นสาเหตุก่อให้เกิดการรบกวนในการใช้ความถี่วิทยุเนื่องจากการใช้ความถี่วิทยุอื่นนอกเหนือจากที่ได้รับอนุญาต

จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเครื่องวิทยุคมนาคมมีการพัฒนาจากที่เคยได้รับใบรับรองมาตรฐาน โทรคมนาคมและอุปกรณ์แล้ว ทำให้เครื่องวิทยุคมนาคมมีคุณสมบัติในการใช้ความถี่วิทยุได้มากขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ตรงกิจการ เช่นเครื่องวิทยุคมนาคมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานในกิจการวิทยุสมัครเล่น สามารถใช้ความถี่วิทยุเกินกว่าย่านความถี่ที่อนุญาตให้ใช้ในกิจการวิทยุสมัครเล่น การนำเข้ามาใช้งานหลังจากที่ได้รับใบรับรองมาตรฐานแล้วไม่มีการตรวจสอบซ้ำทำให้การใช้งานความถี่วิทยุอื่นนอกเหนือไปจากที่ได้รับอนุญาต การตรวจสอบการใช้งานความถี่เป็นไปได้อย่างและเสี่ยงต่อการรบกวนการใช้ความถี่วิทยุ

7) ผลจากการวิจัยพบว่าผู้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมส่งมอบเครื่องวิทยุคมนาคมให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ โดยที่หน่วยงานยังไม่ได้รับใบอนุญาตวิทยุคมนาคมที่เกี่ยวข้อง ทำให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจใช้เครื่องวิทยุคมนาคมไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการที่ผู้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมส่งมอบเครื่องวิทยุคมนาคมให้กับหน่วยงานผู้ขอใช้วิทยุคมนาคมไม่เป็นไปตามกระบวนการอนุญาตที่ถูกต้องเป็นสาเหตุให้หน่วยงานใช้เครื่องวิทยุคมนาคมไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

8) ผลจากการวิจัยพบว่า ยังไม่มีการจัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานและการยื่นขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ชัดเจน ทำให้ผู้ยื่นคำร้องดำเนินการไม่ถูกต้องเป็นปัญหาในการพิจารณาคำเนินการอนุญาต

จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ปัญหาจากการไม่มีการจัดทำคู่มือขั้นตอนการพิจารณาและคู่มือผู้ใช้บริการในการขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคม เป็นสาเหตุให้หน่วยงานที่มีความต้องการใช้วิทยุคมนาคมขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและการให้บริการของเจ้าหน้าที่มีมาตรฐานที่ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความล่าช้าในการให้และรับบริการ

9) ผลจากการวิจัยพบว่าผู้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตให้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคม โดยไม่ส่งรายการเครื่องวิทยุคมนาคม ที่นำเข้าหรือทำ เพื่อลงรายละเอียดเครื่องวิทยุ

คมนาคมในฐานะข้อมูลการออกใบอนุญาตวิทยุคมนาคม ทำให้ไม่สามารถดำเนินการออกใบอนุญาตวิทยุคมนาคมได้

จากข้อค้นพบดังกล่าว ปัญหาผู้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตให้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมเป็นปัญหาในด้านการดำเนินการออกใบอนุญาตให้ใช้ซึ่งวิทยุคมนาคม ซึ่งใบอนุญาตให้ใช้ซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคมเป็นการกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุและเครื่องวิทยุคมนาคมหลังการอนุญาตด้วยในทางหนึ่ง

10) ผลจากการวิจัยพบว่าการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมบางส่วนเป็นการอนุญาตเฉพาะกรณีมีเงื่อนไข โดยเฉพาะ ประกอบกับมี กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ จำนวนมาก การจัดเก็บข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการนำมาใช้งาน

จากข้อค้นพบดังกล่าว การอนุญาตให้ใช้ความถี่วิทยุบางส่วนมีการอนุญาตโดยมีหลักการและเหตุผลเฉพาะกรณี เพื่อนำความถี่วิทยุมาใช้งานซ้ำและป้องกันการรบกวนซึ่งกันและกันจากการใช้ความถี่วิทยุ ปัญหาจากการจัดเก็บข้อมูลการอนุญาตทำให้การนำข้อมูลมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาไม่เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

11) ผลจากการวิจัยพบว่าการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานในการกำกับดูแลการกำกับคลื่นความถี่ และจัดตั้งหน่วยงานไม่สมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้การออก กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ ตลอดจนนโยบายการกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุไม่ต่อเนื่อง และไม่เกิดการพัฒนา กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเดิมให้เหมาะสมกับการใช้งานในสภาวะปัจจุบัน

จากข้อค้นพบดังกล่าว ปัญหาการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่หรือการจัดตั้งหน่วยงานไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย ทำให้ กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการต่าง ๆ ไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน ตลอดจนอำนาจในการจัดสรรคลื่นความถี่ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถอนุญาตให้ใช้ความถี่วิทยุเพื่อใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทันสมัย และเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเทคโนโลยีที่มีคุณภาพมาประยุกต์ใช้ความถี่วิทยุให้มีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด เช่น ไม่สามารถอนุญาตให้ผู้ประกอบการรายใหม่ให้บริการ โทรคมนาคมในเทคโนโลยี 3G เป็นต้น

12) ผลจากการวิจัยพบว่ากระบวนการบริหารคลื่นความถี่วิทยุ เป็นกระบวนการบริหารในระดับสากลและระดับประเทศ มีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ในหลายรูปแบบ มีความจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ซึ่งปัจจุบันบุคลากรผู้รับผิดชอบยังมีจำนวนไม่เพียงพอ ประกอบกับไม่มีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติมเพื่อรองรับเทคโนโลยี กฎ ระเบียบ วิธีการที่เปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลกระทบในการทดแทนบุคลากรเดิมที่ปลดเกษียณในอนาคต

จากข้อค้นพบดังกล่าว จะเห็นว่าการพัฒนาด้านเทคโนโลยีโทรคมนาคมเพื่อประยุกต์ใช้คลื่นความถี่เป็นไปอย่างรวดเร็วและไม่หยุดยั้ง กระบวนการบริหารคลื่นความถี่ที่มีความจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารคลื่นความถี่ เนื่องจากคลื่นความถี่เป็นทรัพยากรที่ทุกประเทศต่างก็มีสิทธิในการใช้คลื่นความถี่ จึงต้องมีการประสานงานในการใช้คลื่นความถี่ และคลื่นความถี่เป็นทรัพยากรสื่อสารที่มีค่า ซึ่งคลื่นความถี่ที่มนุษย์สามารถพัฒนาเทคโนโลยีโทรคมนาคมมาประยุกต์ใช้งานได้มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ความถี่วิทยุอย่างมีประสิทธิภาพและไม่เกิดการรบกวนซึ่งกันและกันจากการใช้ความถี่วิทยุ การบริหารคลื่นความถี่เป็นกระบวนการบริหารที่ใช้ศาสตร์ในหลายสาขา จึงต้องพัฒนานุเคราะห์ด้านการบริหารกิจการวิทยุคมนาคมหรือการจัดสรรคลื่นความถี่ให้มีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ กฎ ระเบียบ วิธีการอนุญาต และเทคโนโลยีที่พัฒนาไป เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุง กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตได้อย่างเหมาะสม

5.3 สรุปและข้อเสนอแนะ

5.3.1 สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ พบปัญหาอุปสรรค ดังนี้

1) ปัญหาการจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. 2543 ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย เป็นปัญหาไม่สามารถอนุญาตให้ใช้ความถี่เพิ่มเติมหรือคลื่นความถี่ใหม่ได้

ข้อเสนอแนะ จากปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญในการบริหารคลื่นความถี่ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ง่ายเนื่องจากเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดเอาไว้ อย่างไรก็ตามปัจจุบันมีพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ออกมาใช้แทนพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. 2543 ทำให้มีการจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่ได้อย่างสมบูรณ์ตามกฎหมาย ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะได้รับการแก้ไขต่อไป

2) ปัญหาหน่วยงานภาครัฐการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนจำนวนมาก มีความต้องการใช้คลื่นความถี่วิทยุสำหรับข่ายสื่อสารเฉพาะกิจ ซึ่งคลื่นความถี่วิทยุเป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ไม่สามารถจัดสรรให้ได้ทั้งหมดตามความต้องการ

ข้อเสนอแนะ คลื่นความถี่วิทยุที่มนุษย์สามารถพัฒนาเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ความถี่วิทยุ มีอย่างจำกัด ดังนั้น เนื่องจากมีหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน และประชาชนมีความต้องการใช้วิทยุคมนาคมเพื่อการติดต่อสื่อสาร ประสานงานและการรักษาความปลอดภัย จึงต้องมีการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้ความถี่วิทยุร่วมกัน การนำความถี่วิทยุในสถานที่ต่างกัน และสถานที่เดียวกันใช้ความถี่วิทยุที่แตกต่างกัน ตลอดจนมีการตรวจสอบการใช้ความถี่วิทยุและการบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด เพื่อป้องกันการรบกวนซึ่งกันและกันจากการใช้ความถี่วิทยุ

3) แต่เดิมการจัดสรรคลื่นความถี่เป็นแบบ First come-First serve เป็นการจัดสรรให้ในลักษณะเป็นการถือกรรมสิทธิ์ โดยไม่มีกำหนดเวลา ซึ่งบางส่วนไม่มีการใช้งานเป็นเหตุให้เกิดความไม่คุ้มค่าในการใช้ความถี่

ข้อเสนอแนะ คลื่นความถี่วิทยุที่นำมาใช้งานในกิจการวิทยุคมนาคม วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ เป็นการใช้ตามที่ถูกผลิตเทคโนโลยีโทรคมนาคมที่มีจำหน่ายในตลาดโทรคมนาคม ซึ่งในอดีตหน่วยงานที่ใช้ความถี่วิทยุเป็นหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อความมั่นคงของรัฐ การพัฒนาเศรษฐกิจ บริการสังคมและสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ดังนั้นการจัดสรรความถี่วิทยุแต่เดิมจึงเป็นแบบมาก่อนได้ก่อน (First come-First serve) เป็นการจัดสรรแบบให้ถือกรรมสิทธิ์ถือครองความถี่วิทยุและไม่กำหนดเวลา ทำให้มีการยึดครองความถี่วิทยุ ดังนั้น ควรเรียกคืนความถี่วิทยุที่ได้รับจัดสรรไปแล้วที่ไม่ได้นำมาใช้งานหรือใช้งานไม่คุ้มค่าจัดสรรใหม่และกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรคลื่นความถี่ใหม่ โดยกำหนดระยะเวลาในการอนุญาตให้ใช้งานความถี่วิทยุ ตลอดจนคำนึงถึงความจำเป็นในการใช้งานและเพื่อประโยชน์สาธารณะ

4) การพัฒนาเทคโนโลยีวิทยุคมนาคมเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ความถี่วิทยุให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ขณะที่การอนุญาตให้ใช้งานความถี่วิทยุกับเทคโนโลยีเดิมยังใช้งานอยู่ เป็นสาเหตุทำให้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานความถี่วิทยุไปใช้กับเทคโนโลยีวิทยุคมนาคมใหม่ได้ในทันทีที่ต้องจัดสรรคลื่นความถี่ใหม่

ข้อเสนอแนะ เทคโนโลยีโทรคมนาคมที่พัฒนาไปเพื่อนำความถี่วิทยุที่มนุษย์สามารถประยุกต์ใช้งานความถี่วิทยุได้มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีที่มีคุณภาพและได้รับบริการจากวิทยุคมนาคมอย่างหลากหลายมากขึ้น แต่เนื่องจากการอนุญาตให้ใช้ความถี่วิทยุไม่ได้กำหนดระยะเวลาของสิทธิในการถือครองความถี่วิทยุ และใบอนุญาตให้ใช้ซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม ตาม พ.ร.บ. วิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 มีอายุตลอดอายุการใช้งานของเครื่องวิทยุคมนาคม ทำให้ไม่สามารถนำคลื่นความถี่มาใช้กับเทคโนโลยีใหม่ได้ ดังนั้น จึงควรมีการออก กฎ และหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้ความถี่วิทยุและใบอนุญาตให้ใช้ซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคมใหม่ให้มีกำหนดระยะเวลาการอนุญาต เพื่อให้สามารถนำความถี่วิทยุไปใช้งานกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสม

5) หน่วยงานผู้ขอรับอนุญาตไม่มีประสิทธิภาพในการขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคม การดำเนินการต่าง ๆ ผ่านตัวแทนผู้จำหน่ายเครื่องวิทยุคมนาคม ทำให้รายละเอียดไม่ครบถ้วนส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาอนุญาต

ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นการให้ความรู้ด้าน กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ สิทธิและหน้าที่ของผู้ได้รับการอนุญาต ตลอดจนขั้นตอนในการพิจารณาอนุญาต ควรมีการจัดการอบรมผู้เกี่ยวข้องทั้งพนักงานผู้รับผิดชอบในการพิจารณา ผู้ใช้วิทยุคมนาคม และ ผู้จำหน่ายเครื่องวิทยุคมนาคมและอุปกรณ์

6) ผู้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมนำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคม ที่มีตราอักษร แบบ/รุ่น ที่มีคุณสมบัติผิดไปจากที่ได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน โทรคมนาคมและอุปกรณ์แล้ว อาจเป็นสาเหตุก่อให้เกิดการรบกวนในการใช้ความถี่วิทยุเนื่องจากการใช้ความถี่วิทยุนอกเหนือจากที่ได้รับอนุญาต

ข้อเสนอแนะ เนื่องจากการใช้งานความถี่วิทยุนอกเหนือจากที่ได้รับอนุญาตอาจทำให้เกิดการรบกวนการใช้งานความถี่วิทยุของผู้อื่นที่ได้รับอนุญาต เพื่อให้การบริหารคลื่นความถี่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการประกันว่าเครื่องวิทยุคมนาคมและอุปกรณ์ที่ผู้จำหน่ายนำเข้ามีมาตรฐานเป็นไปตามที่หน่วยงานกำกับดูแลให้การรับรอง ควรมีการตรวจสอบเครื่องวิทยุที่นำเข้าหรือทำที่ได้รับรองตัวอย่างแล้วตามสมควร การโปรแกรมความถี่วิทยุก่อนส่งมอบให้แก่ผู้ใช้งาน และมีการกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุโดยบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด

7) ผู้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมส่งมอบเครื่องวิทยุคมนาคมให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ โดยที่หน่วยงานยังไม่ได้รับใบอนุญาตวิทยุคมนาคมที่เกี่ยวข้อง ทำให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจใช้เครื่องวิทยุคมนาคมไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ ผู้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมต้องได้รับใบอนุญาตให้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคม การจำหน่ายเครื่องวิทยุคมนาคมและอุปกรณ์ให้กับผู้ใช้งานต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขตามใบอนุญาตให้ค้ากรณีที่ผู้ค้าละเลยเงื่อนไขในใบอนุญาตวิทยุคมนาคมมีความผิด ควรมีการบังคับใช้กฎหมายตาม พ.ร.บ. วิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 โดยเคร่งครัด

8) ยังไม่มีการจัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานและการยื่นขออนุญาตใช้วิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ชัดเจน ทำให้ผู้ยื่นคำร้องดำเนินการไม่ถูกต้องเป็นปัญหาในการพิจารณาดำเนินการอนุญาต

ข้อเสนอแนะ การไม่มีคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานและคู่มือผู้ให้บริการทำให้เป็นปัญหาการอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคม จึงควรจัดทำคู่มือผู้ให้บริการเผยแพร่เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ให้บริการทั่วไป

9) ผู้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตให้ค้าเครื่องวิทยุคมนาคมโดยไม่ส่งรายการเครื่องวิทยุคมนาคม ที่นำเข้าหรือทำเพื่อลงรายละเอียดเครื่องวิทยุคมนาคมในฐานข้อมูลการออกใบอนุญาตวิทยุคมนาคม ทำให้ไม่สามารถดำเนินการออกใบอนุญาตวิทยุคมนาคมได้

ข้อเสนอแนะ ควรมีการบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด

10) การอนุญาตให้ใช้วิทยุคมนาคมบางส่วนเป็นการอนุญาตเฉพาะกรณีมีเงื่อนไขโดยเฉพาะ ประกอบกับมี กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ จำนวนมาก การจัดเก็บข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการนำมาใช้งาน

ข้อเสนอแนะ ข้อมูลที่จำเป็นแก่การนำมาพิจารณาอยู่แบบกระจัดกระจายอยู่กับผู้รับผิดชอบ แต่ละคนไม่มีการรวบรวมไว้เป็นระบบไม่เหมาะสมกับการใช้งาน ต้องจัดทำเป็นฐานข้อมูลกลางเพื่อให้ทุกคนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพิจารณาอนุญาตได้สะดวก

11) การเปลี่ยนแปลงหน่วยงานในการกำกับดูแลการกำกับคลื่นความถี่และจัดตั้งหน่วยงาน ไม่สมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้การออก กฎ ระเบียบหลักเกณฑ์ ตลอดจนนโยบายการกำกับดูแลการใช้ความถี่วิทยุไม่ต่อเนื่อง และไม่เกิดการพัฒนา กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเดิมให้เหมาะสมกับการใช้งานในสถานะปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และการจัดตั้งหน่วยงาน ไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาทางภาครัฐ ถึงแม้จะเป็นปัญหาที่สำคัญมากแต่ในที่สุดก็แก้ไขได้ด้วยภาครัฐ

แต่ลักษณะการกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่วิทยุไม่มีการพัฒนา กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเดิม สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการอนุญาตให้รวดเร็ว และมีขั้นตอนไม่ยุ่งยาก เช่น การขอใช้วิทยุคมนาคมที่ได้รับจัดสรรความถี่วิทยุไปแล้วและขอใช้ความถี่วิทยุเดิม สำหรับเครื่องวิทยุคมนาคมชนิดมือถือ และ ชนิดเคลื่อนที่ ซึ่งมีกำลังส่งไม่สูงมาก มีโอกาสรบกวนการใช้ความถี่วิทยุน้อย ควรมีการปรับเปลี่ยนการอนุญาตจากระดับสำนักงานกระจายอำนาจลงไปให้อนุญาตได้ในระดับกอง เพื่อความรวดเร็วทันต่อความต้องการของผู้ใช้

12) กระบวนการบริหารคลื่นความถี่วิทยุ เป็นกระบวนการบริหารในระดับสากลและระดับประเทศ มีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ในหลายรูปแบบ มีความจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ซึ่งปัจจุบันบุคลากรผู้รับผิดชอบยังมีจำนวนไม่เพียงพอ ประกอบกับไม่มีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติมเพื่อรองรับเทคโนโลยี กฎ ระเบียบ วิธีการที่เปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลกระทบต่อกระทบในการทดแทนบุคลากรเดิมที่ปลดเกษียณในอนาคต

ข้อเสนอแนะ เนื่องจากการพัฒนากิจการวิทยุคมนาคมมีคลื่นความถี่เป็นทรัพยากร ดังนั้นบริหารจัดการคลื่นความถี่วิทยุให้มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การใช้ความถี่วิทยุด้านความมั่นคงของประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา พยาบาล และประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ อย่างพอเพียง โดยทั่วถึง ต้องมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารความถี่วิทยุและพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติม

อย่างสม่ำเสมอ เพื่อรองรับการพัฒนาเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ได้รับมาตรฐานในระดับสากล

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เป็นเทคนิคที่มีความเหมาะสมกับการวิจัยในลักษณะที่มีแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้เฉพาะด้านวิชาการอยู่ในวงจำกัด ไม่สามารถหาได้โดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม การใช้เทคนิคในการวิจัยยังมีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในองค์กรเดียวกันมักจะมีความเห็นสอดคล้องกันมากถึงมากที่สุด เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ เป็นปัญหาที่เกิดในองค์กรที่รับผิดชอบเดียวกัน และเป็นการมองปัญหาจากภายใน อาจทำให้ผู้อ่านงานวิจัยมีความรู้สึกสงสัยในความเห็นผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะ เพื่อให้เกิดความหลากหลายด้านปัญหา ดังนั้น ควรให้ผู้เกี่ยวข้อง หรือ ผู้มีปัญหาที่มารับบริการเป็นผู้ร่วมในการออกแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เช่น หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และผู้ประกอบการด้านโทรคมนาคม เป็นต้น